

SOALAN-SOALAN LAZIM

PENTAKSIRAN BERASASKAN SEKOLAH (PBS)

Konsep PBS

1. **Soalan:** Apa itu PBS?

Jawapan: PBS merupakan satu bentuk pentaksiran yang bersifat holistik iaitu menilai aspek kognitif (intelekt), afektif (emosi dan rohani) dan psikomotor (jasmani) selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR). PBS mentaksir bidang akademik dan bukan akademik

PBS merupakan satu bentuk pentaksiran yang dilaksanakan di sekolah secara terancang mengikut prosedur yang ditetapkan oleh Lembaga Peperiksaan.

PBS dikendalikan oleh pihak sekolah dan pentaksirannya dilaksanakan oleh guru-guru mata pelajaran secara berterusan dalam proses pengajaran dan pembelajaran.

Komponen PBS terdiri daripada Pentaksiran Sekolah, Pentaksiran Pusat, Pentaksiran Aktiviti Jasmani, Sukan dan Kokurikulum, dan Pentaksiran Psikometrik.

2. **Soalan:** Adakah konsep PBS ini sesuatu yang baru?

Jawapan: Konsep PBS bukanlah sesuatu yang baru, kerana pentaksiran inilah yang selama ini dilaksanakan oleh guru di sekolah (kerja rumah, projek, kuiz, soal-jawab dan lain-lain). PBS yang dicadangkan ini merupakan penambahbaikan kepada PBS yang telah sedia dilaksana dengan memperkenalkan pentaksiran merujuk standard dan aplikasi Sistem Pengurusan PBS (SPPBS) untuk membantu guru merekod pencapaian murid secara berterusan.

3. **Soalan:** Kenapa PBS perlu dilaksana sekarang?

Jawapan: Pelaksanaan PBS adalah seiring dengan program transformasi negara untuk menghasilkan modal insan yang bertaraf dunia.

4. **Soalan:** Bila PBS mula dilaksanakan?

Jawapan: PBS dilaksanakan mulai Tahun 1 pada 2011 dan penambahbaikan UPSR pada 2016, mulai Tingkatan 1 pada 2012 dan penambahbaikan PMR pada 2014.

5. **Soalan:** Apakah perbezaan antara PBS dengan pentaksiran sedia ada?

Jawapan:

- PBS adalah lebih holistik dan memberi penekanan kepada kesemua aspek JERI iaitu jasmani, emosi, rohani dan intelek berbanding kepada pentaksiran sedia ada yang lebih memberi penumpuan kepada pencapaian akademik melalui peperiksaan. PBS akan mentaksir proses dan produk secara formatif dan sumatif iaitu mengamalkan konsep *assessment for learning* dan *assessment of learning* manakala fokus utama pentaksiran sedia ada lebih kepada pencapaian akademik murid di akhir pembelajaran yang merupakan *assessment of learning*.
- Dalam usaha penambahbaikan kepada pentaksiran sekolah sedia ada, Pentaksiran Rujukan Standard diperkenalkan, iaitu menggunakan Standard Prestasi untuk melihat kemajuan dan pertumbuhan (growth) pembelajaran serta pencapaian prestasi seseorang murid. Ia merupakan proses mendapatkan maklumat tentang sejauh mana murid tahu, faham dan boleh buat atau telah menguasai apa yang dipelajari berdasarkan pernyataan standard prestasi yang ditetapkan mengikut tahap-tahap pencapaian seperti yang dihasratkan dalam dokumen kurikulum.

Pentaksiran Rujukan Standard tidak membandingkan pencapaian seseorang murid dengan murid lain tetapi melaporkan prestasi murid dalam pembelajaran dengan menerangkan tentang kemajuan dan pertumbuhan (growth) murid dalam pembelajaran merujuk kepada pernyataan standard.

- PBS juga memberi pengiktirafan dan autonomi kepada guru untuk melaksanakan pentaksiran formatif dan sumatif yang berasaskan sekolah. Ini akan dapat meningkatkan integriti dan kredibiliti profesion perguruan kerana guru merupakan orang yang paling sesuai untuk mentaksir murid masing-masing kerana mereka:
 - boleh memantau perkembangan murid secara berterusan
 - boleh memberi maklum balas yang membina untuk penambahbaikan pembelajaran murid
 - lebih memahami konteks yang sesuai dengan persekitaran dan perkembangan murid
 - mentaksir dan memberi maklum balas berpandukan standard prestasi

6. **Soalan:** Apakah standard prestasi?

Jawapan: Standard Prestasi merupakan satu pernyataan yang menerangkan tentang pencapaian atau penguasaan seseorang individu dalam sesuatu bidang yang telah dilalui dalam satu tempoh pembelajaran berdasarkan satu penanda aras (benchmark) yang telah dikenal pasti. Standard Prestasi memandu pentaksir bagaimana aktiviti pentaksiran boleh dan dapat dilaksanakan secara adil dan berfokus merujuk kepada standard yang ditetapkan.

7. **Soalan:** Bagaimana penjaminan kualiti PBS dapat dilaksanakan?

Jawapan:

Penjaminan kualiti bagi pelaksanaan PBS dapat dicapai melalui:

- Pementoran
 - Penyelarasan
 - Pemantauan
 - Pengesanan
- Pementoran PBS adalah proses membantu, memudah cara dan membimbing guru untuk melaksanakan PBS mengikut prinsip dan prosedur pelaksanaan yang ditetapkan.
 - Pemantauan ialah satu proses untuk mendapatkan maklumat dan memastikan pentaksiran dilaksanakan mengikut prosedur dan garis panduan yang ditetapkan agar mempunyai kesahan dan kebolehpercayaan.
 - Penyelarasan PBS adalah proses penyeragaman skor merujuk kepada Standard Prestasi yang disediakan atau berdasarkan rubrik sesuatu tugasan.
 - Pengesanan PBS adalah proses memastikan kekuatan dan keberkesanan instrumen pentaksiran dalam pelaksanaan PBS.

8. **Soalan:** Bagaimana ibu bapa mendapat maklum balas mengenai perkembangan pembelajaran anak-anak mereka?

Jawapan: Laporan deskriptif dan formatif dapat dibuat melalui SPPBS pada bila-bila masa sekiranya diperlukan. Sistem ini juga menyimpan maklumat perkembangan murid daripada Tahun 1 hinggalah ke Tingkatan 5 (life-time data base).

9. **Soalan:** Bagaimana hasil pentaksiran berguna untuk murid?

Jawapan: Maklum balas yang diberi berdasarkan standard prestasi boleh membantu murid mengenalpasti kekuatan, kelemahan, kesilapan dan apa yang perlu dibaiki, bagaimana perlu diperbaiki untuk memberi hasil yang lebih baik.

Maklum balas yang memberi makna boleh membantu murid tentang tujuan dan perkembangan pembelajaran mereka. Keadaan inilah yang memberi motivasi untuk mencuba lagi bagi meningkatkan prestasi mereka di masa hadapan.

10. **Soalan:** Apakah nilai UPSR dan PMR dalam PBS?

Jawapan: PBS untuk penambahbaikan UPSR dan PMR masih tetap bernilai dari segi pembentukan modal insan yang holistik tetapi tidak lagi *high stake* kerana pentaksiran dijalankan secara berterusan dan menyeluruh.

11. **Soalan:** Bolehkah pentaksiran yang dibuat guru dipercayai?

Jawapan: Guru merupakan orang yang paling sesuai untuk mentaksir murid masing-masing kerana mereka:

- boleh memantau perkembangan murid secara berterusan

- boleh memberi maklum balas yang membina untuk penambahbaikan pembelajaran murid
- lebih memahami konteks yang sesuai dengan persekitaran dan perkembangan murid
- mentaksir dan memberi maklum balas berpandukan standard prestasi

12. **Soalan:** Apakah guru sudah bersedia untuk melaksanakan PBS?

Jawapan: Setiap guru merupakan guru terlatih yang mempunyai asas pengajaran dan pembelajaran tetapi akan diberi pendedahan semula tentang Pentaksiran Berasaskan Sekolah.

Jawatankuasa PBS

1. **Soalan :** Apakah peranan YDP Majlis Pengetua Daerah dan YDP Majlis Guru Besar Daerah sebagai Ahli Jawatankuasa PBS Daerah?

Jawapan: YDP Majlis Pengetua/Guru Besar adalah mewakili semua Pengetua/Guru Besar dalam daerah berkenaan untuk membawa isu-isu dan hasrat pelaksana (guru di sekolah) ke dalam mesyuarat JK PBS Daerah

2. **Soalan :** Sejauh manakah kuasa JK PBS Sekolah dalam pengoperasian PBS?

Jawapan: JK PBS boleh membuat keputusan dalam menetapkan pengoperasian PBS peringkat sekolah asalkan ianya mematuhi garis panduan dan arahan pelaksanaan yang ditetapkan

3. **Soalan :** Bagaimanakah keanggotaan JK PBS Sekolah bagi sekolah kurang murid dalam?

Jawapan : Pelantikan JK PBS Sekolah adalah tertakluk kepada keperluan sekolah bagi sekolah kurang murid, seseorang guru mungkin perlu memegang lebih daripada satu folio

Pelaksanaan PBS

1. **Soalan:** Adakah LINUS boleh digunakan dalam Pentaksiran Berasaskan Sekolah

Jawapan : Boleh. LINUS boleh digunakan dalam pentaksiran PBS kerana kemahiran yang terdapat dalam LINUS terdapat dalam KSSR

2. **Soalan :** Perlukah Ujian Bulanan dan Peperiksaan Akhir Tahun diadakan?

Jawapan : Keperluan mengadakan Ujian Bulanan dan Peperiksaan Akhir Tahun bergantung kepada keputusan mesyuarat Jawatankuasa PBS Sekolah. Sekiranya sekolah ingin menjalankannya maka, soalan atau tugas untuk ujian tersebut mestilah diolah/bina mengikut deskriptor standard prestasi

3. **Soalan:** Bolehkah sekolah melaksanakan pengoperasian komponen PBS mengikut kekuatan sumber yang ada dan menggunakan pendekatan tertentu?

Jawapan: Sekolah boleh melaksanakan pengoperasian PBS menggunakan sumber yang ada dan juga menggunakan pendekatan sesuai seperti yang diputuskan oleh JK PBS sekolah

4. **Soalan :** Perlukah murid yang baru pulang dari bermastautin di luar negara melaksanakan kohort PBS yang lepas?

Jawapan : Tidak perlu kerana pentaksiran PBS hanya dilakukan untuk tahun semasa.

5. **Soalan :** Adakah murid dibenarkan memohon pengecualian dari melaksanakan PBS?

Jawapan : Tidak boleh. Semua murid ditaksir mengikut kemampuan masing-masing dan pentaksiran PBS boleh dilakukan apabila murid telah bersedia untuk ditaksir

6. **Soalan :** Bagaimanakah pengoperasian PBS bagi murid dari golongan OKU dilaksanakan? Adakah mereka akan diberikan pengecualian?

Jawapan : Murid OKU juga akan ditaksir mengikut standard prestasi yang dibina khas untuk golongan tersebut. Oleh itu mereka tidak perlu diberi pengecualian

Pentaksir Sekolah

1. **Soalan :** Bolehkah Guru Sandaran Tidak Terlatih (GSTT) menjadi pentaksir?

Jawapan : Boleh kerana pentaksiran mata pelajaran dilakukan semasa P&P dan guru yang mengajar sahaja boleh mentaksir muridnya

2. **Soalan ;** Bolehkah seseorang guru yang tidak mengajar mata pelajaran menjadi pentaksir dan seterusnya membuat pentaksiran?

Jawapan : Tidak boleh kerana pentaksiran PBS dilakukan semasa pengajaran dan pembelajaran

Pelaporan

1. **Soalan:** Bolehkah ibu bapa mendapatkan laporan prestasi murid bila diperlukan?

Jawapan : Ibu bapa boleh mendapatkan laporan prestasi murid bila-bila masa diperlukan. Walau bagaimanapun laporan prestasi tersebut hanya boleh diperoleh sekiranya pembelajaran dan pengajaran (P&P) dan pentaksiran topik dan kemahiran telah diajar kepada murid tersebut

2. **Soalan :**Siapakah yang menyedia dan mengeluarkan laporan prestasi murid?

Jawapan : Guru mata pelajaran yang menyedia dan mengeluarkan laporan prestasi murid sekiranya diperlukan. Laporan dikeluarkan melalui aplikasi Sistem Pengurusan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (SPPBS)

3. **Soalan :** Bilakah guru boleh mula memasukkan data standard prestasi murid ke dalam SPPBS?

Jawapan: Pihak sekolah perlu menunggu arahan pelaksanaan yang akan dikeluarkan oleh Lembaga Peperiksaan pada awal tahun

4. **Soalan :**Bolehkah murid mendapatkan laporan prestasi bila diperlukan?

Jawapan : Boleh. Murid boleh mendapatkan laporan prestasi bila diperlukan daripada guru. Laporan boleh dikeluarkan atau dicetak terus daripada system Aplikasi SPPBS

5. **Soalan** : Bolehkah pihak-pihak yang berkepentingan seperti wakil rakyat, pertubuhan NGO, pihak swasta dan pihak lain selain ibu bapa mendapatkan rumusan pelaporan prestasi untuk tujuan memberi sumbangan dan motivasi kepada murid?

Jawapan : Pihak-pihak yang berkepentingan boleh mendapatkan rumusan pelaporan prestasi sekolah sekiranya dipersetujui oleh JK PBS Sekolah berkenaan

6. **Soalan** : Bolehkah sekolah membuat *ranking* di kalangan murid-muridnya? Jika boleh, bagaimana caranya?

Jawapan : Sekolah boleh membuat ranking murid-muridnya dengan menggunakan atau merujuk evidens yang dapat disempurnakan oleh murid-murid semasa pentaksiran PBS

7. **Soalan**. Adakah pelaporan PBS boleh digunakan sebagai asas kepada pemilihan penerima anugerah kecemerlangan murid di sekolah?

Jawapan : Pelaporan PBS memang wajar dijadikan asas atau kriteria kepada pemilihan penerima anugerah dan perlu disokong dengan evidens murid

8. **Soalan**: Adakah ibu bapa diberi kemudahan untuk mencapai sistem yang boleh mengeluarkan pelaporan bagi anak-anak mereka?

Jawapan : Tidak boleh. Ibu bapa perlu mendapatkan laporan prestasi anak-anak mereka daripada guru di sekolah

Penjaminan Kualiti

1. **Soalan** : Apakah maksud penyelarasan?

Jawapan : Penyelarasan ialah satu proses untuk memastikan keselarasan kefahaman terhadap peraturan/skema penskoran/rubrik. Penyelarasan perlu dilakukan dari aspek penskoran untuk memastikan konstruk, gred/skala skor adalah seragam dan seterusnya meningkatkan kebolehpercayaan dan kesahan skor pentaksiran bagi menjamin kualiti.

2. **Soalan** : Siapakah yang melaksanakan penyelarasan?

Jawapan : Penyelarasan dalaman terdiri daripada Ketua Panitia/ Ketua Bidang / Guru Cemerlang mata pelajaran dan Penyelarasan luaran terdiri daripada pegawai yang oleh Lembaga Peperiksa, JPN dan PPD

3. Soalan : Apakah yang dikatakan pementoran?

Jawapan : Pementoran PBS adalah proses membantu, memudah cara dan membimbing guru untuk melaksanakan PBS mengikut prinsip dan prosedur pelaksanaan yang ditetapkan

4. Soalan : Siapakah yang boleh melaksanakan pementoran?

Jawapan : Pementoran boleh dilakukan oleh Mentor Dalaman yang terdiri daripada Ketua Panitia, Jurulatih Utama , Guru Cemerlang, Guru Besar atau guru yang dilantik sementara Mentor Luaran terdiri daripada Pegawai Lembaga Peperiksaan, pegawai Jabatan Pelajaran Negeri dan pegawai Pejabat Pelajaran Daerah.atau mana-mana pegawai yang dilantik

5. Soalan : Apakah yang dimaksudkan dengan pemantauan?

Jawapan : Pemantauan adalah proses memastikan pelaksanaan PBS mengikut prosedur dan garis panduan yang ditetapkan

6. Soalan : Siapakah yang boleh melaksanakan pemantauan?

Jawapan : Pemantauan boleh dilakukan oleh Pemantau Dalaman terdiri daripada guru yang dilantik oleh JK PBS peringkat sekolah dan Pemantau Luaran terdiri pegawai Bahagian di Kementerian Pelajaran Malaysia, pegawai Lembaga Peperiksaan , pegawai Jabatan Pelajaran Negeri dan pegawai Pejabat Pelajaran Daerah.

7. Soalan :Bolehkah sekolah melaksanakan silang pemantauan dan silang penyelarasan dengan sekolah berhampiran untuk tujuan kebaikan bersama?

Jawapan : Sekolah boleh malah digalakkan untuk melakukan silang pemantauan dan silang penyelarasan dengan sekolah berhampiran kerana dengan kerjasama tersebut boleh meningkatkan kebolehpercayaan dan kesahan pelaksanaan PBS

8. Soalan : Sejauh manakah intergriti guru boleh dipercayai dalam pelaksanaan PBS

Jawapan : Intergriti guru tidak boleh dipertikaikan dalam pelaksanaan PBS ini kerana adanya mekanisme penjaminan kualiti yang akan dijalankan sepanjang pelaksanaan PBS iaitu pementoran, penyelarasan, pemantauan dan pengesanan.

9 Soalan : Bolehkah sekiranya guru yang dipantau adalah Guru Besar atau Guru Penolong Kanan

Jawapan :Boleh sekiranya Guru Besar atau Guru Penolong Kanan mempunyai peruntukan mengajar mata pelajaran

10. Soalan : Bagaimanakah dengan pelaporan PBS bagi murid yang berpindah?

Jawapan : Sekolah perlu memaklumkan murid tersebut ke Jabatan Pelajaran Negeri (JPN) dan pihak JPN akan memproses perpindahan murid itu melalui sistem Aplikasi SPPBS dan pelaporan murid akan diakses oleh sekolah baru

Pengurusan Evidens Pentaksiran Berasaskan

1. Soalan: Bolehkah fail showcase disediakan di hujung tahun?

Jawapan: Tidak. Fail Showcase (FS) perlu disediakan pada awal tahun iaitu sesi awal persekolahan kerana selain boleh dijadikan rujukan untuk Fail Perkembangan Murid (FPM), Fail Showcase (FS) juga boleh dijadikan rujukan untuk mengesahkan pencapaian band murid jika diperlukan.

2. Soalan: Adakah perlu evidens dalam buku kerja difotostat dan disimpan dalam fail perkembangan murid?

Jawapan: Sekiranya sekolah mempunyai kemudahan mesin fotostat, sebaiknya evidens dalam buku kerja difotostat. Walau bagaimanapun sekiranya sekolah tidak mempunyai kemudahan mesin fotostat, guru hanya perlu buat catatan dalam buku kerja tersebut.

3. Soalan : Berapakah bilangan fail yang perlu disediakan untuk menyimpan evidens murid dalam PBS?

Jawapan: Satu Fail Perkembangan Murid (FPM) yang perlu disediakan untuk seorang murid bagi menyimpan evidens bagi semua mata pelajaran.

4. Soalan : Adakah evidens terbaik yang disimpan dalam Fail Perkembangan Murid (FPM) mengikut pencapaian dalam setiap band atau hanya evidens dalam band tertinggi sahaja yang disimpan?

Jawapan : Evidens terbaik pada deskriptor tertinggi sahaja yang disimpan dalam Fail Perkembangan Murid (FPM). Evidens bagi pencapaian band sebelum itu boleh diserahkan kepada murid

5. Soalan : Bilakah evidens murid boleh dilupuskan?

Jawapan : Evidens murid bagi Pentaksiran Sekolah boleh diserahkan kepada murid tersebut setelah pencapaian standard prestasinya direkodkan dalam SPPBS.

6. Soalan : Bagaimanakah hendak membuktikan kepada pihak yang memerlukan evidens berbentuk lisan?

Jawapan : Pihak berkenaan boleh melihat pencapaian murid yang direkodkan di dalam SPPBS. Guru juga boleh meminta Ketua Panitia membuat pengesahan evidens tersebut. Jika perlu murid boleh dipanggil untuk membuktikan pencapaiannya